

- RIBES, J. & SAULEDA, N., 1979. Heterópteros de Alicante y zonas adyacentes. *Mediterránea*, 3: 123-158.
- SÁNCHEZ, A., 1918-1920. Catàleg dels Insectes del Museu pertanyents a l'ordre Hemiptera. *Junta Cien. Nat. Barcelona*: 225-258.
- SEABRA, A.F. DE, 1926a. Hémiptères Hétéroptères de la province de "Tras os Montes". *Mem e Est. Mus. Zool. Univ. Coimbra*, ser. I, 2 (8): 1-39.
- 1926b. Revisão dos Hemípteros Heterópteros da fauna paleártica existentes no museu Zoológico da Universidade de Coimbra. *Mem. e Est. Mus. Zool. Univ. Coimbra*, ser. I, 2 (10): 7-219.
- 1927. Fauna entomológica dos montados alentejanos. *Mem. e Est. Mus. Zool. Univ. Coimbra*, 12: 7-23.
- 1930. Liste de quelques espèces d'Hétéroptères de l'"Escorial" appartenant au "Deutsches Entomolog. Museum". *Mem. e Est. Mus. Zool. Univ. Coimbra*, ser. I, 2 (23): 1-2.
- 1939. Contribuição para a história da entomologia em Portugal. Catálogo das colecções entomológicas do Laboratório de Biologia Florestal em 1937. Direcção geral do serviços florestais e aquícolas. *Publicações*, 6 (2): 176-194.
- SEEBOLD, T. & SCHRAMM, G. 1899. Datos para el conocimiento de la fauna hemipterológica de España. Bilbao y alrededores. *Ac. Soc. Esp. Hist. Nat.*, 8 (28): 138-141.
- WAGNER, E., 1960a. Beitrag zur Heteropteren-Fauna Nordostspaniens. *Misc. Zool.*, 1 (3): 33-56.
- 1960b. Beitrag zur Heteropteren-Fauna der Sierra Nevada. *Misc. Zool.*, 1 (3): 61-75.
- 1970-1975. Die Miridae Hahn, 1831, des Mittelmeerraumes und der Makaronesischen Inseln (Hem., Het.). *Ent. Abhandl.*, suppl. 37: 1-484; 39: 1-421; 40: 1-483.
- Goula, M., 1988. Heterópters mírids de la muntanya de Montserrat: addicions a una llista prèvia. *Misc. Zool.*, 12: 364-368.

(*Rebut: 8 VI 88*)

Marta Goula, Dept. de Biologia Animal (Sec. Artròpodes), Fac. de Biologia, Diagonal 645, 08028 Barcelona, Espanya.

ALISINS DE LA VALL D'ARAN (HYMENOPTERA, BRACONIDAE)

J. TORMOS, S. F. GAYUBO & J. D. ASÍ

La Vall d'Aràn, amb una extensió de 620 Km², presenta unes característiques molt diferents a les de la resta del territori de la vessant mediterrània. Un major grau d'humitat i més baixes temperatures condicionen un paisatge vegetal típicament atlàntic.

Així mateix l'abundor de prats naturals i d'altres zones lacustres, fan que l'estudi de l'entomofauna de la zona pugui ser de gran interès.

En aquest treball s'estudia la seva fauna braconològica, concretament la subfamília dels alisins, parasitoides de multitud de dípters

perjudicials per a l'agricultura i en potència causants de plagues.

La captura d'exemplars ha estat realitzada, durant l'agost de 1987. Les mostres es varen dur a terme en les tres circumscripcions (terçons) de la vall: Cap d'Aran (amb material d'Arties i Tredòs), Mig Aran (material de Gausac i Viella) i Baix Aran (material de Bordes, Bossost i Lès).

Durant el mostreig es va compaginar tant la captura mitjançant manegament, amb la cria en el laboratori d'hostes de dacnúsins (dípters agromítics). Com que els agromí-

cids, en estat larvari, són minadors de fulles i altres òrgans de les plantes, es va recollir material vegetal minat –fulles principalment. Aquest material, traslladat al laboratori i dipositat en capsles Fahringer, va estar revisat amb una periodicitat de tres dies, per a recollir i posteriorment identificar parasitoides i hostes.

El material utilitzat en la recollida i preparació ha estat el que s'usa tradicionalment per aquesta mena d'insectes.

Per a la seva determinació i anàlisi de la distribució geogràfica han estat utilitzades les obres de FISHER (1971), GRIFFITHS (1964, 1966a, 1966b, 1967, 1968a, 1968b, 1984), així com el catàleg de SHENEFELT (1974).

Es fa la ressenya, per ordre alfabètic, de les espècies d'alisins (segons el catàleg de SHENEFELT, 1974). En cadascuna d'aquestes s'indica la localitat, data i exemplars capturats. En cas de tractar-se de material obtingut mitjançant cria, s'hi assenyalen la data de recollida/emersió, els exemplars obtinguts, l'hoste i la planta sobre la qual s'ha localitzat l'hoste.

Amb un asterisc (*) s'indiquen les noves cites per a la província de Lleida, i amb dos asteriscs (**) les noves combinacions parasitoide–hoste per a la Península Ibèrica.

Tribu Alysiini

**Alloea contracta* Haliday, 1833

Viella, 6 VIII 87, 2 ♂♂.

Alysia fuscipennis Haliday, 1834

Viella, 6 VIII 87, 1 ♀.

**Alysia manducator* (Panzer, 1799)

Viella, 6 VIII 87, 2 ♀♀.

**Aphaereta difficilis* Nixon, 1939

Tredòs, 7 VIII 87, 3 ♀♀.

**Aphaereta minuta* (Nees von Esenbeck, 1812)

Bossost, 6 VIII 87, 3 ♀♀; Gausac, 7 VIII 87, 1 ♂, 1 ♀; 8 VIII 87, 1 ♀.

**Dapsilarthra florimela* (Haliday, 1838)

Bossost, 9 VIII 87, 1 ♀.

**Pentapleura pumilio* (Nees von Esenbeck, 1814)

Bossost, 9 VIII 87, 2 ♀♀.

**Prosapha speculum* (Haliday, 1838)

Bordes, Lès, 8 VIII 87, 1 ♀; Lès, 9 VIII 87, 1 ♀.

Synaldis concolor (Nees von Esenbeck, 1814)

Tredòs, 7 VIII 87, 1 ♀.

Tribu Dacnusiini

**Chaenusa conjugens* (Nees von Esenbeck, 1812)

Bossost, 9 VIII 87, 2 ♀♀.

**Chorebus agraulis* (Nixon, 1945)

Lès, 9 VIII 87, 1 ♂, 2 ♀♀, sobre ***Cerodontha* sp. en *Festuca* sp.

**Chorebus bathyzonus* Marshall, 1895

Lès, 9 VIII 87, 1 ♀.

**Chorebus misellus* (Marshall, 1895)

Bossost, 9 VIII 87, 2 ♀♀; Lès, 9 VIII 87, 1 ♀; 9 VIII 87 / 15 VIII 87, 1 ♀, sobre *Lirio-myza congesta* Becker en *Medicago sativa* L.

**Chorebus petiolatus* (Nees von Esenbeck, 1834)

Bordes, Lès, 8 VIII 87, 2 ♀♀.

**Chorebus senilis* (Nees von Esenbeck, 1814)

Bordes, Lès, 8 VIII 87, 1 ♀; Viella, 6 VIII 87, 1 ♂ 1 ♀.

Coelinidea niger (Nees von Esenbeck, 1812)

Gausac, 10 VIII 87, 2 ♀♀.

Coelinus anceps (Curtis, 1829)

Bossost, 8 VIII 87, 1 ♂ 2 ♀♀; Gausac, 10 VIII 87, 1 ♀; Viella, 6 VIII 87, 2 ♂♂ 3 ♀♀; 7 VIII 87, 1 ♀.

**Dacnusa sibirica* (Telenga, 1934)

Bordes, Lès, 8 VIII 87 / 15 VIII 87, 1 ♀, sobre *Chromatomyia horticola* Goureau en *Papaver rhoeas* L.

**Exotela flavicoxa* (Thomson, 1895)

Arties, 6 VIII 87, 2 ♀♀; Viella, 6 VIII 87, 1 ♂ 1 ♀.

**Protodacnusa tristis* (Nees von Esenbeck, 1834)

Material estudiat: Arties, 6 VIII 87, 1 ♀.

Des les 21 espècies identificades, 17 són citades per primera vegada per a la província de Lleida, i únicament han estat donats a conèi-

xer amb anterioritat els Alysini: *Alysia fuscipennis* Haliday i *Synaldis concolor* (Nees von Esenbeck) (TORMOS, 1987; DOCAVO et al., 1985), així com els Dacnusi: *Coelinidea niger* (Nees von Esenbeck) i *Coelinus anceps* (Curtis) (JIMÉNEZ & TORMOS, en premsa).

Especial rellevància presenten, per tal com han estat obtinguts dels seus hostes, i aquests, al seu torn, de les plantes que parasiten, els Dacnusi: *Chorebus agraulis* (Nixon), *Chorebus misellus* (Marshall) i *Dacnusa sibirica* (Telenga). De les combinacions obtingudes és, sens dubte, *Chorebus agraulis* (Nixon) / *Cerodontha* sp. / *Festuca* sp. la més interessant, ja que encara no s'havia donat a conèixer a la Península Ibèrica.

De les espècies citades podem destacar la presència del Dacnusi: *Protodacnusa tristis* (Nees von Esenbeck), ja que, fins ara, només s'havia donat a conèixer, en la nostra península, de la província de València (DOCAVO et al., 1987).

ABSTRACT

Alysiinae of the Vall d'Aran (Hymenoptera, Braconidae).— Twenty one species of Alysiinae are reported from the Vall d'Aran (Lleida), 17 of which are new records for that province. Some biological data obtained during the collection are included.

Key words: Hymenoptera, Braconidae, Faunistics.

BIBLIOGRAFIA

DOCAVO, I., JIMÉNEZ, R. & TORMOS, J., 1985. Aportaciones al conocimiento de los Alysini de España (II). (*Hymenoptera, Braconidae, Alysiinae*). *Actas do II Congresso Iberico de Entomologia. Suplemento n 1. Bolm. Soc. Port. Ent.*, 2: 341-349.

DOCAVO, I., JIMÉNEZ, R., TORMOS, J., & VERDU,

- M., 1987. *Braconidae y Chalcidoidea (Hym., Apocrita, Terebrantia)*, parásitos de *Agromyzidae (Dipt. Cyclorhapha)* en la Comunidad Valenciana. *Inv. Agrar.: Prod. Veg.*, 2 (2): 195-209.
- FISCHER, M., 1971. Untersuchungen über die Europäischen Alysini mit besonderer Berücksichtigung der fauna Niederösterreichs (*Hymenoptera, Braconidae*). *Pol. Pismo Entomol.*, 41: 19-160.
- GRIFFITHS, G. C. D., 1964. The Alysiinae (*Hym., Braconidae*) parasites of the *Agromyzidae (Diptera)*. I. General questions of taxonomy, biology and evolution. *Beitr. Ent.*, 14: 823-914.
- 1966a. The Alysiinae (*Hym., Braconidae*) parasites of the *Agromyzidae (Diptera)*. II. The parasites of *Agromyza* Fallén. *Beitr. Ent.*, 16: 551-605.
- 1966b. The Alysiinae (*Hym., Braconidae*) parasites of the *Agromyzidae (Diptera)*. III. The parasites of *Phytomyza* Enderlein, *Melanagromyza* Hendel and *Phytomyza* Fallén. *Beitr. Ent.*, 16: 775-951.
- 1967. The Alysiinae (*Hym., Braconidae*) parasites of the *Agromyzidae (Diptera)*. IV. The parasites of *Hexomyza* Enderlein, *Melanagromyza* Hendel, *Ophiomyia* Braschnikov and *Napomyza* Westwood. *Beitr. Ent.*, 17: 653-696.
- 1968a. The Alysiinae (*Hym. Braconidae*) parasites of the *Agromyzidae (Diptera)*. V. The parasites of *Liriomyza* Mik. and certain small genera of *Phytomyzinae*. *Beitr. Ent.*, 18: 5-62.
- 1968b. The Alysiinae (*Hym., Braconidae*) parasites of the *Agromyzidae (Diptera)*. VI. The parasites of *Cerodontha* Rondani s.l. *Beitr. Ent.*, 18: 63-152.
- 1984. The Alysiinae (*Hym., Braconidae*) parasites of the *Agromyzidae (Diptera)*. VII. Supplement. *Beitr. Ent.*, 34: 343-362.
- JIMÉNEZ, R. & TORMOS, J., (en premsa). Les espècies espanyoles pertanyents al grup de gèneres *Coelinus (Hym., Braconidae: Alysiinae: Dacnusi)*. *Butll. Inst. Cat. Hist. Nat.*
- SHENEFELT, R. D., 1974. *Pars 11. Braconidae 7. Alysiinae*. En: *Hymenopterorum Catalogus (nova editio)*: 937-1113 (J. Van der Vecht J., & R. D. Shenefelt, Eds.). Dr. W. Junk B. V. The Hague.
- TORMOS, J., 1987. Aportaciones al conocimiento de los Alysini de España (III). *Bol. Asoc. esp. ent.*, 11: 321-323.

Tormos, J., Gayubo, S.F. & Asís, J.D., 1989. Alisins de la Vall d'Aran (*Hymenoptera, Braconidae*). *Misc. Zool.*, 12: 368-370.

(Rebut: 3 X 88)

José Tormos, S.F. Gayubo, Dept. de Zoologia, Fac. de Biologia, Univ. de Salamanca, 37071 Salamanca, España.— J. D. Asís, Dept. de Biologia Animal, Biologia Cel·lular, Genètica i Parasitologia, Fac. de Biologia, Univ. de València, Dr. Moliner 50, Burjassot, 46100 València, Espanya.